

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2021 р. №

Київ

Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Порядок подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, що додається.

2. Внести до Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 р. № 430 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 46, ст. 1474), зміни, що додаються.

3. Установити до 31 грудня 2022 року перехідний період для осіб, які отримують щомісячні компенсаційні виплати у розмірі 480 тис. крб (4 грн 80 коп. без індексації), призначені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 1996 р. № 832 „Про підвищення розмірів державної допомоги окремим категоріям громадян” (ЗП України, 1996 р., № 15, ст. 407), для призначення таким особам компенсації відповідно до Порядку подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 859 „Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 79, ст. 2531), або Порядку подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають

соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, затвердженого цією постановою.

4. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 20 березня 2019 р. № 233 „Деякі питання державної допомоги окремим категоріям громадян” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 26, ст. 905).

5. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування, крім пункту 4 цієї постанови, який набирає чинності з 1 січня 2023 року.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Мозебна Л.В.

ПОРЯДОК
подання та оформлення документів, призначення і виплати
компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з
догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі

1. Цей Порядок встановлює механізм призначення і виплати компенсації за догляд (далі — компенсація), що призначається фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, пройшла підготовку та перепідготовку з основ догляду (далі — фізична особа, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі), особам, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися (далі — соціальні послуги з догляду на професійній основі) та є:

громадянами похилого віку;

особами з інвалідністю;

хворими (із числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше ніж на чотири місяці);

невиліковно хворими.

2. Компенсація призначається і виплачується фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, які:

не перебувають у трудових відносинах;

не є фізичними особами — підприємцями;

не провадять незалежної професійної діяльності (наукової, літературної, артистичної, художньої, освітньої або викладацької, а також медичної, юридичної практики, у тому числі адвокатської, нотаріальної діяльності тощо);

не перебувають на обліку як безробітні.

3. Компенсація не призначається:

1) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі особам, зазначеним у абзацах другому – п'ятому пункту 1 цього Порядку, якщо такі особи:

отримують соціальні послуги догляду вдома, паліативного догляду, стаціонарного догляду від комунального чи недержавного надавача;

отримують виплати на догляд відповідно до законів України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з

інвалідністю”, „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” (крім осіб з інвалідністю з дитинства І групи);

2) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі і отримують допомогу на догляд відповідно до Закону України „Про психіатричну допомогу”;

3) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі і отримують компенсацію за надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі відповідно до Закону України „Про соціальні послуги”.

4. Особи, які отримують соціальні послуги або виплати, визначені в підпункті 1 пункту 3, або особи, за яких фізичні особи отримують виплати, зазначені в підпунктах другому – третьому пункту 3 цього Порядку, за їхнім бажанням замість соціальних послуг чи виплат можуть отримувати соціальні послуги з догляду від фізичної особи відповідно до цього Порядку.

5. Особи / законні представники осіб, які потребують надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, можуть обрати фізичну особу, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, із переліку таких осіб, який ведуть виконавчі органи міської міста обласного значення, районної в місті (у разі утворення) ради, сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі – виконавчий орган).

Особа / законний представник особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, подає виконавчому органу заяву про потребу в наданні соціальних послуг з догляду на професійній основі (далі – заява про потребу в наданні соціальних послуг).

При поданні заяви про потребу в наданні соціальних послуг пред’являються паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу (посвідка на постійне проживання / посвідчення біженця / довідка про звернення за захистом в Україні (для іноземця та особи без громадянства) / посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту).

До заяви про потребу в наданні соціальних послуг долучаються:

висновок про стан здоров’я особи, яка через порушення функцій організму не може самостійно пересуватися та самообслуговуватися і потребує надання соціальних послуг з догляду (далі – висновок про стан здоров’я);

копія довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією (для осіб з інвалідністю);

копія свідоцтва про народження дитини з інвалідністю віком до 18 років (за потреби);

копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років за формою, затвердженою МОЗ (за потреби);

довідка про захворювання дитини на тяжке перинатальне ураження нервової системи, тяжку вроджену ваду розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічне, онкогематологічне захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкий психічний розлад, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня, про те, що дитина отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, видана лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу в порядку та за формою, встановленими МОЗ (за потреби);

копія рішення суду про обмеження цивільної дієздатності або визнання недієздатною особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі (для недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена);

копія рішення суду про призначення опікуна або піклувальника особі, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі (для опікунів або піклувальників).

Копії поданих документів засвідчуються посадовими особами виконавчого органу або центру надання адміністративних послуг, який прийняв заяву про потребу в наданні соціальних послуг.

При поданні заяви про потребу в наданні соціальних послуг особа / законний представник особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, використовуючи інформацію, яка обліковується виконавчим органом, про фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, мають довідку про проходження навчання та / або складення іспиту і надали свою згоду про надання соціальних послуг з догляду на професійній основі (далі – перелік фізичних осіб), може зазначити прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка надаватиме соціальні послуги з догляду на професійній основі.

Якщо у заяві про потребу в наданні соціальних послуг не зазначено прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка надаватиме соціальні послуги з догляду на професійній основі, виконавчий орган самостійно приймає рішення про залучення такої фізичної особи, використовуючи відомості з переліку фізичних осіб.

6. Виконавчий орган протягом двох робочих днів після отримання поданої заяви про потребу в наданні соціальних послуг особи / законного представника особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, надсилає письмове повідомлення фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, про залучення її до надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.

Фізична особа, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, не пізніше трьох робочих днів після отримання повідомлення подає до виконавчого органу заяву про згоду надавати соціальні послуги з догляду на професійній основі (далі – заява про згоду надавати соціальні послуги).

7. Компенсація фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, призначається виконавчим органом згідно з поданою заявою про згоду надавати соціальні послуги та з урахуванням документів, поданих відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 р. № 430 „Про затвердження Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 46, ст. 1474).

При поданні заяви про згоду надавати соціальні послуги пред’являються паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу (посвідка на постійне проживання / посвідчення біженця / довідка про звернення за захистом в Україні (для іноземця та особи без громадянства) / посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту).

8. Заяви про потребу в наданні соціальних послуг та про згоду надавати соціальні послуги можуть прийматися центром надання адміністративних послуг за місцем проживання / перебування особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі, за формами, затвердженими Мінсоцполітики.

Центр надання адміністративних послуг, який приймає заяви про потребу в наданні соціальних послуг та про згоду надавати соціальні послуги з необхідними документами, реєструє такі заяви і не пізніше наступного робочого дня надсилає справу (у тому числі електронну) відповідному виконавчому органу засобами електронного зв’язку для прийняття рішення.

Заяви про потребу в наданні соціальних послуг та про згоду надавати соціальні послуги в електронній формі можуть подаватися через Єдиний державний веб-портал електронних послуг.

У такому разі до заяви про потребу в наданні соціальних послуг також долучаються скановані копії документів, зазначених у абзацах п’ятому – одинадцятому пункту 5 цього Порядку.

На заяву та відомості, що подаються в електронній формі, накладається кваліфікований електронний підпис (або удосконалений електронний підпис, який базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа) фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі та звертається за отриманням компенсації, особи / законного представника особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.

Якщо заяви про потребу в наданні соціальних послуг та про згоду надавати соціальні послуги подаються в електронній формі, відомості про прізвище, ім’я та по батькові (за наявності) фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, особи / законного представника особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера

облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), а також реквізити паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу (посвідки на постійне проживання / посвідчення біженця / довідки про звернення за захистом в Україні (для іноземця та особи без громадянства) / посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту), отримуються із кваліфікованого сертифіката відкритого ключа кваліфікованого електронного підпису.

9. Виконавчий орган протягом двох робочих днів із дати надходження заяв перевіряє подані заяви та документи / відомості, зазначає кількість та перелік прийнятих документів, порядковий номер заяви, дату її реєстрації, кількість та перелік неподаних документів, які необхідно подати, і дату, до якої ці документи мають бути подані.

Повідомлення про прийняття заяв із пакетом документів видається фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, особі / законному представнику особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі при поданні заяв або надсилається їм протягом одного робочого дня із дати подання заяв на поштову або електронну адресу заявника.

Якщо заяви із пакетом документів надсилаються поштою, днем подання заяв вважається дата відправлення, зазначена на поштовому штампелі.

Якщо до заяв не додано всіх необхідних документів, виконавчий орган протягом трьох днів з дати отримання заяв надсилає на поштову або електронну адресу фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, особі / законному представнику особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі повідомлення про те, які документи потрібно подати. Якщо їх буде подано не пізніше ніж через один місяць з дня отримання повідомлення, днем подання заяв вважатиметься день їх прийняття виконавчим органом або відправлення поштою.

У разі подання фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, та / або особою / законним представником особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, недостовірних даних виконавчий орган може відмовити в призначенні компенсації.

10. Відповідно до поданих заяв і документів виконавчий орган протягом трьох робочих днів готує договір про надання соціальних послуг з догляду на професійній основі (далі – договір), що укладається у письмовій формі між фізичною особою – надавачем соціальних послуг з догляду на професійній основі, особою / законним представником особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі та виконавчим органом.

У договорі зазначаються назва послуги, її обсяг з визначенням конкретних заходів, інформація про фізичну особу, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, інформація про особу, яка потребує надання соціальних

послуг з догляду на професійній основі, строки надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, кількість годин надання соціальних послуг з догляду на професійній основі на місяць, відповідальність сторін.

Договір укладається на період, на який особа потребуватиме надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, але не більше ніж на строк, визначений у висновку про стан здоров'я.

Продовження строку дії договору здійснюється на підставі поданого висновку про стан здоров'я.

11. Компенсація призначається і виплачується виконавчим органом за місцем проживання / перебування особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі.

12. Розмір компенсації відповідно до статті 13 Закону України "Про соціальні послуги" визначається з розрахунку 70 відсотків мінімальної заробітної плати у погодинному розмірі за одну годину догляду за однією особою, але не більше ніж 360 годин на місяць.

Кількість осіб, яким надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, не обмежується, але загальна кількість годин, за які нараховується компенсація, має становити не більше ніж 360 годин на місяць.

Компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, призначається і виплачується згідно з договором.

13. Компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, призначається на строк надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, визначений у договорі, і виплачується із дати укладення договору

У разі продовження строку дії договору виплата компенсації продовжується за заявою фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, з дати підписання договору.

Виплата компенсації здійснюється на підставі поданого фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, акта за формою, затвердженою Мінсоцполітики, що підтверджує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.

14. Фізична особа, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі:

до 5 числа місяця, наступного за місяцем, в якому надано соціальні послуги з догляду на професійній основі, подає в письмовій (електронній) формі чи в будь-який інший зручний спосіб (зокрема, шляхом надсилання сканованих копій) виконавчому органу акт, що підтверджує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.

У разі неподання в установлений строк акта, що підтверджує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, виплата компенсації припиняється.

15. У разі збільшення розміру мінімальної заробітної плати розмір компенсації перераховується виконавчим органом без звернення фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, з прийняттям відповідного рішення про перерахунок компенсації, яке долучається до особової справи отримувача компенсації.

16. Компенсація виплачується фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, шляхом перерахування коштів виконавчим органом на рахунок в установі банку, зазначений у заяві фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, до 20 числа місяця, у якому до зазначеного виконавчого органу надійшов акт, що підтверджує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.

17. Виплата компенсації припиняється у разі:

подання особою, яка отримує соціальні послуги з догляду на професійній основі, заяви про розірвання договору;

подання фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, заяви про розірвання договору;

працевлаштування фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі;

реєстрації підприємницької діяльності фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі;

реєстрації фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, як безробітної,

реєстрації фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, незалежної професійної діяльності (наукової, літературної, артистичної, художньої, освітньої або викладацької, а також медичної, юридичної практики, у тому числі адвокатської, нотаріальної діяльності тощо);

смерті особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі;

смерті фізичної особи, яка надавала соціальні послуги з догляду на професійній основі та отримувала компенсацію;

перебування особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі, на повному державному утриманні або отримання соціальних послуг догляду вдома, стаціонарного догляду, паліативного догляду в умовах стаціонару.

Якщо фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, приховано чи подано недостовірні дані або виконавчим органом отримано інформацію про обставини, що вплинули на встановлення

права на призначення компенсації та визначення її розміру, що призвело до надмірних виплат коштів, виконавчий орган:

визначає обсяг надміру виплачених коштів компенсації та встановлює строки їх повернення залежно від матеріального стану фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі;

повідомляє фізичну особу, яка надає соціальні послуги на професійній основі, про обсяг надміру виплачених коштів та строки їх повернення.

У разі неможливості утримання або добровільного повернення надміру виплачених коштів компенсації такі суми стягуються в судовому порядку.

Виплата компенсації припиняється із місяця, наступного за місяцем, у якому виникли обставини, визначені в абзацах другому – десятому цього пункту.

18. Виконавчі органи мають право робити запити та у строк до десяти календарних днів із дати надходження відповідного запиту безоплатно отримувати від підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для призначення і виплати компенсації.

Перевірка достовірності відомостей, що надійшли від фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, та осіб, яким надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі, проводиться на підставі даних, отриманих шляхом автоматизованого доступу / обміну в електронній формі, зокрема, з:

Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань – про зареєстрованих фізичних осіб – підприємців;

реєстру самозайнятих осіб ДПС – про провадження незалежної професійної діяльності,

реєстру застрахованих осіб Державного реєстру застрахованих осіб загальнообов'язкового державного соціального страхування – про період трудових відносин фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, та осіб, яким надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі;

Державного реєстру актів цивільного стану громадян – про смерть фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, та особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі.

Відомості, зазначені в абзацах третьому – шостому цього пункту, передаються до Мінсоцполітики шляхом автоматизованого обміну електронними даними між інформаційними ресурсами відповідних центральних органів виконавчої влади та Мінсоцполітики через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів у порядку, передбаченому законодавством.

19. Виконавчий орган на підставі даних, отриманих шляхом автоматизованого доступу / обміну в електронній формі, щомісячно перевіряє наявність укладених фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, договорів та загальну кількість годин надання соціальних послуг з догляду на професійній основі на місяць.

20. Суми компенсації, не отримані своєчасно фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, виплачуються за минулий період, але не більш ніж за 12 місяців, що передують місяцю звернення за їх отриманням.

Суми компенсації, не отримані фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, з вини виконавчого органу, що їх призначає та виплачує, виплачуються за минулий період без обмеження будь-яким строком. При цьому виплата за минулий період проводиться з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати, встановленого на момент виплати.

Суми компенсації, що нараховані фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, та залишилися недоотриманими у зв'язку з її смертю, виплачуються за весь період по місяць (включно), у якому сталися зміни, членам її сім'ї.

21. Рішення виконавчого органу про припинення виплати або відмову у призначенні компенсації може бути оскаржено у визначеному законодавством порядку.

22. На кожну фізичну особу, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі та отримує компенсацію, відповідним виконавчим органом формується особова справа, в якій зберігаються матеріали, необхідні для призначення компенсації.

В особовому рахунку, що заповнюється на підставі документів особової справи, фіксуються відомості про виплату компенсації.

23. Виконавчі органи, що призначають та виплачують компенсацію, здійснюють контроль за наданням соціальних послуг фізичними особами, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2021 р. №

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які
надають соціальні послуги з догляду без здійснення
підприємницької діяльності

1. Абзац третій пункту 2 виключити.

У зв'язку з цим абзаци четвертий – п'ятий вважати, відповідно, абзацами третім – четвертим.

2. Пункт 3 викласти в такій редакції:

„3. Навчання фізичних осіб основ догляду здійснюється відповідними організаціями за типовою програмою для подальшого надання соціальних послуг з догляду вдома особам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим (із числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше ніж на чотири місяці), невиліковно хворим, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися (далі - послуги з догляду).”.

3. Пункт 5 викласти в такій редакції:

„5. Організації, які планують здійснювати навчання фізичних осіб, звертаються до виконавчого органу міської міста обласного значення, районної в місті (у разі утворення) ради, сільської, селищної, міської ради (далі – виконавчий орган) із заявою в довільній формі про можливість здійснення навчання.

У заяві зазначаються.

найменування організації;

юридична адреса організації;

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника організації;

контакти організації (номери телефонів, поштова та електронна адреси);

контактні дані особи, яка здійснює запис на проходження навчання.

Виконавчі органи ведуть облік організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб.”.

4. Пункт 7 доповнити абзацами такого змісту:

„Виконавчий орган повідомляє фізичну особу про необхідність подання копії довідки про проходження навчання у строк до п'яти робочих днів після проходження навчання.

Якщо протягом шести календарних місяців після подання заяви фізичною особою не подано копію довідки про проходження навчання, виконавчий орган відмовляє фізичній особі у включенні до списків осіб, які надають соціальні послуги з догляду.

Про прийняте рішення виконавчий орган протягом трьох робочих днів повідомляє фізичну особу.”

5. Абзац шостий пункту 8 викласти в такій редакції:

„Для підтвердження факту здійснення догляду особами, визначеними цим пунктом, виконавчі органи перевіряють призначення таким особам щомісячної компенсації, щомісячної грошової допомоги на догляд, надбавки на догляд шляхом автоматизованого обміну електронними даними з Мінсоцполітики в порядку, встановленому Мінсоцполітики.”.

6. Пункт 9 доповнити абзацами такого змісту:

„назва та реквізити документа, що посвідчує особу;
дата проходження навчання / перенавчання.

Після отримання довідки про проходження навчання / перенавчання фізичні особи протягом п'яти робочих днів направляють копію такої довідки до виконавчого органу для включення до списків фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду.”.

7. Пункт 10 доповнити абзацами такого змісту:

„У разі виникнення обставин, за яких фізична особа не може надавати послуги з догляду, така особа протягом двох робочих днів письмово інформує про це виконавчий орган.

Якщо фізична особа знову може надавати послуги з догляду, така особа протягом двох робочих днів письмово повідомляє про це виконавчий орган.

Виконавчий орган, що веде облік фізичних осіб, протягом одного робочого дня після отримання відповідних повідомлень вносить інформацію про зміни, які відбулися у фізичної особи, та про неможливість / можливість подальшого залучення її до надання послуг з догляду.”.

7. У тексті Порядку слова „орган соціального захисту населення” у всіх відмінках і формах числа замінити словами „виконавчий орган” у відповідному відмінку і формі числа.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
„Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам,
які надають соціальні послуги з догляду без здійснення
підприємницької діяльності на професійній основі”

1. Мета

Основною метою проекту акта є забезпечення конституційних прав і свобод громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено Міністерством соціальної політики України на виконання статті 13 Закону України „Про соціальні послуги”.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Порядок подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, внести зміни до Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 р. № 430 та визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 20 березня 2019 р. № 233 „ Деякі питання державної допомоги окремим категоріям громадян”.

Однією з пріоритетних цілей реформ у соціальній сфері є створення моделі надання соціальних послуг у громаді за місцем проживання людини, без вилучення її зі звичного середовища проживання, та запровадження інноваційних послуг, зокрема для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю.

На сьогодні в Україні соціальні послуги надаються як закладами та установами системи соціального захисту населення (676 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), 129 центрів надання соціальних послуг, 282 інтернатних заклади системи соціального захисту населення (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей), так і фізичними особами (понад 50 тис. осіб).

Реформування системи надання соціальних послуг передбачає, зокрема, поступову деінституціалізацію інтернатних установ, яка можлива за умови розвитку альтернативних форм догляду за особами з інвалідністю, громадянами похилого віку за місцем їх проживання, у тому числі фізичними особами.

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено на виконання статті 13 Закону України „Про соціальні послуги” відповідно до Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 17.01.2019 № 2671-VIII „Про соціальні послуги”, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 15.05.2019 (протокол № 19), у частині приведення у відповідність порядку

призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги, до вищезазначеного Закону.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта потребуватиме додаткових видатків із місцевого бюджету.

Підпунктом „а” пункту 4 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України визначено, що до видатків, що здійснюються з бюджетів сіл, селищ та міст належать видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення, зокрема компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги.

Відповідно до підпункту „д” пункту 3 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України до видатків, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на виплату компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта протребує погодження з Міністерством розвитку громад та територій, Міністерством охорони здоров'я, Міністерством розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства, Міністерством фінансів, Міністерством цифрової трансформації, Національним агентством з питань запобігання корупції, проведення правової експертизи Міністерством юстиції.

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, та потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Уповноваженим Президента України з прав дитини, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення консультацій з уповноваженими Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта розміщено для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові).

Проект акта за предметом правового регулювання не належить до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (*acquis* ЄС), не стосується прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, не містить ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією, дискримінаційних положень.

Проект акта відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів, а також національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Проект акта на потребує проведення громадських антикорупційної та антидискримінаційної експертиз.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта впливатиме на інтереси осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі, органів місцевого самоврядування.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни похилого віку та особи з інвалідністю (близько 30,0 тис. осіб), яким надають соціальні послуги фізичні особи	Отримання доступних, якісних соціальних послуг	Визначення умов, за яких особи похилого віку, особи з інвалідністю отримуватимуть соціальні послуги з догляду на професійній основі.
Фізичні особи, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі (близько 20,4 тис. осіб)	Забезпечення отримання компенсації за надання соціальних послуг з догляду на професійній основі	Визначення підстав, за яких фізичні особи отримуватимуть компенсації за надання соціальних послуг з догляду на професійній основі.
Органи місцевого самоврядування	Організація надання соціальних послуг	Унормування договірних відносин між фізичними особами, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі та особами, які потребують соціальних послуг.

Реалізація проекту акта за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, розвиток адміністративно-територіальних одиниць, ринок праці, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище.

**Заступник Міністра соціальної
політики України**

Борис ЛЕБЕДЦОВ

_____ 2021 року

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
„Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі”

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
<p>2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>організації, які здійснюють навчання фізичних осіб, – республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб; громадські об’єднання, міжнародні неурядові організації, благодійні, релігійні організації, установи та організації, що мають досвід роботи з відповідними вразливими групами населення;</p> <p>органи соціального захисту населення – структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, сільських, селищних, районних у містах (у разі їх утворення) рад, об’єднаних територіальних громад;</p>	<p>2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>організації, які здійснюють навчання фізичних осіб, – республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб; громадські об’єднання, міжнародні неурядові організації, благодійні, релігійні організації, установи та організації, що мають досвід роботи з відповідними вразливими групами населення;</p> <p>навчання фізичних осіб основ догляду - процес формування у фізичних осіб знань, умінь і навичок догляду за окремими категоріями громадян.</p> <p>Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України „Про соціальні послуги”, „Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”, „Про професійний розвиток працівників”, „Про психіатричну допомогу”,</p>	<p>Приведення у відповідність до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Бюджетного кодексу України.</p>

<p>навчання фізичних осіб основ догляду - процес формування у фізичних осіб знань, умінь і навичок догляду за окремими категоріями громадян.</p> <p>Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України „Про соціальні послуги”, „Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”, „Про професійний розвиток працівників”, „Про психіатричну допомогу”, „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, Державному стандарті догляду вдома, затвердженому наказом Мінсоцполітики від 13 листопада 2013 р. № 760, та інших нормативно-правових актах з питань соціального захисту населення, соціальних послуг, соціальної роботи.</p>	<p>„Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, Державному стандарті догляду вдома, затвердженому наказом Мінсоцполітики від 13 листопада 2013 р. № 760, та інших нормативно-правових актах з питань соціального захисту населення, соціальних послуг, соціальної роботи.</p>	
<p>3. Навчання фізичних осіб основ догляду здійснюється відповідними організаціями за типовою програмою для подальшого надання соціальних послуг з догляду вдома особам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим (із числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше ніж на чотири місяці), тривало та невиліковно хворим, які не здатні до</p>	<p>3. Навчання фізичних осіб основ догляду здійснюється відповідними організаціями за типовою програмою для подальшого надання соціальних послуг з догляду вдома особам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим (із числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше ніж на чотири місяці), невиліковно хворим, які через порушення функцій організму не можуть самотійно</p>	

самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (далі – послуги з догляду).	пересуватися та самообслуговуватися (далі – послуги з догляду).	
<p>5. Організації, які планують здійснювати навчання фізичних осіб, звертаються до органу соціального захисту населення із заявою в довільній формі про можливість здійснення навчання. У заяві зазначаються контактні дані особи, яка здійснює запис на проходження навчання.</p> <p>Органи соціального захисту населення ведуть облік організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб.</p>	<p>5. Організації, які планують здійснювати навчання фізичних осіб, звертаються до виконавчого органу міської міста обласного значення, районної в місті (у разі утворення) ради, сільської, селищної, міської ради (далі – виконавчий орган) із заявою в довільній формі про можливість здійснення навчання.</p> <p>У заяві зазначаються: найменування організації; юридична адреса організації; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника організації; контакти організації (номери телефонів, поштова та електронна адреси); контактні дані особи, яка здійснює запис на проходження навчання.</p> <p>Виконавчі органи ведуть облік організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб.</p>	<p>Приведення у відповідність до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Бюджетного кодексу України.</p> <p>Визначення інформації, яка надається організаціями, які планують здійснювати навчання фізичних осіб для організації виконавчим органом обліку таких організацій.</p>
6. Фізичні особи звертаються за місцем проживання/перебування до органів соціального захисту населення із заявою в довільній формі про включення до списків осіб, які надають соціальні послуги з догляду. Разом із заявою фізична	6. Фізичні особи звертаються за місцем проживання/перебування до виконавчих органів із заявою в довільній формі про включення до списків осіб, які надають соціальні послуги з догляду. Разом із заявою фізична особа, яка планує надавати послуги з	Приведення у відповідність до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Бюджетного кодексу України.

<p>особа, яка планує надавати послуги з догляду, повинна подати копії документа, що посвідчує особу, реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) та документа, що підтверджує реєстрацію місця проживання.</p>	<p>догляду, повинна подати копії документа, що посвідчує особу, реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) та документа, що підтверджує реєстрацію місця проживання.</p>	
<p>7. Орган соціального захисту населення приймає документи та надає фізичній особі перелік організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб.</p> <p>Фізичні особи вибирають організацію з наданого переліку та отримують направлення органу соціального захисту населення на навчання.</p> <p>Навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.</p>	<p>7. Виконавчий орган приймає документи та надає фізичній особі перелік організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб.</p> <p>Фізичні особи вибирають організацію з наданого переліку та отримують направлення виконавчого органу на навчання.</p> <p>Навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.</p> <p>Виконавчий орган повідомляє фізичну особу про необхідність подання копії довідки про проходження навчання у строк до п'яти робочих днів після проходження навчання.</p> <p>Якщо протягом шести календарних місяців після подання заяви фізичною</p>	<p>Приведення у відповідність до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Бюджетного кодексу України.</p>

	<p>особою не подано копії довідки про проходження навчання, виконавчий орган відмовляє фізичній особі у включенні до списків осіб, які надають соціальні послуги з догляду.</p> <p>Про прийняте рішення виконавчий орган протягом трьох робочих днів повідомляє фізичну особу.</p>	
<p>8. Фізичні особи, які мають документ про медичну освіту, вважаються такими, що пройшли навчання і можуть надавати соціальні послуги з догляду. Такі особи додатково подають копію документа про медичну освіту.</p> <p>Надавати послуги з догляду без проходження навчання, але склавши в організації, яка здійснює навчання фізичних осіб, іспит з основ догляду, може:</p> <p>непрацююча фізична особа, яка протягом не менше трьох місяців до моменту звернення із заявою, передбаченою пунктом 6 цього Порядку, постійно надавала соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, що обслуговуються</p>	<p>8. Фізичні особи, які мають документ про медичну освіту, вважаються такими, що пройшли навчання і можуть надавати соціальні послуги з догляду. Такі особи додатково подають копію документа про медичну освіту.</p> <p>Надавати послуги з догляду без проходження навчання, але склавши в організації, яка здійснює навчання фізичних осіб, іспит з основ догляду, може:</p> <p>непрацююча фізична особа, яка протягом не менше трьох місяців до моменту звернення із заявою, передбаченою пунктом 6 цього Порядку, постійно надавала соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, що обслуговуються соціальними службами), і якій призначалася щомісячна компенсація;</p> <p>фізична особа, яка проживає разом з</p>	<p>Для зменшення кількості довідок, які подаватимуться виконавчому органу пропонується запровадити електронний обмін інформацією про отримувачів державних допомог на догляд.</p>

<p>соціальними службами), і якій призначалася щомісячна компенсація;</p> <p>фізична особа, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу (яка за висновком лікарської комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного стороннього догляду) та отримує щомісячну грошову допомогу на догляд за нею;</p> <p>фізична особа, яка є одним з непрацюючих батьків, усиновителів, опікуном, піклувальником, одинокою матір'ю (одиноким батьком) незалежно від факту роботи, навчання, служби та фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років і якій призначено надбавку на догляд за такою дитиною.</p> <p>Для підтвердження факту здійснення догляду особами, визначеними цим пунктом, органи соціального захисту населення перевіряють, чи призначено таким особам щомісячну компенсацію, щомісячну грошову допомогу на догляд, надбавку на догляд.</p>	<p>особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу (яка за висновком лікарської комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного стороннього догляду) та отримує щомісячну грошову допомогу на догляд за нею;</p> <p>фізична особа, яка є одним з непрацюючих батьків, усиновителів, опікуном, піклувальником, одинокою матір'ю (одиноким батьком) незалежно від факту роботи, навчання, служби та фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років і якій призначено надбавку на догляд за такою дитиною.</p> <p>Для підтвердження факту здійснення догляду особами, визначеними цим пунктом, виконавчі органи перевіряють призначення таким особам щомісячної компенсації, щомісячної грошової допомоги на догляд, надбавки на догляд шляхом автоматизованого обміну електронними даними з Мінсоцполітики в порядку, встановленому Мінсоцполітики.</p>	
<p>9. Після проходження навчання та/або складення іспиту в організації, яка</p>	<p>9. Після проходження навчання та/або складення іспиту в організації, яка здійснює</p>	<p>З метою попередження та уникнення дублювання даних</p>

<p>здійснює навчання фізичних осіб, фізичні особи отримують довідку.</p> <p>У довідці обов'язково зазначається: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка проходила навчання та/або складала іспит; найменування організації, що здійснювала таке навчання.</p>	<p>навчання фізичних осіб, фізичні особи отримують довідку.</p> <p>У довідці обов'язково зазначається: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка проходила навчання та/або складала іспит; найменування організації, що здійснювала таке навчання.</p> <p>назва та реквізити документа, що посвідчує особу;</p> <p>дата проходження навчання / перенавчання.</p> <p>Після отримання довідки про проходження навчання / перенавчання фізичні особи протягом п'яти робочих днів направляють копію такої довідки до виконавчого органу для включення до списків фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду.</p>	<p>фізичних осіб та визначення строків інформування виконавчого органу про отримання довідки про проходження навчання фізичної особи.</p>
<p>10. Органи соціального захисту населення ведуть облік фізичних осіб, які надають послуги з догляду та мають довідку про проходження навчання та/або складення іспиту, для подальшого залучення їх до надання послуг з догляду.</p>	<p>10. Виконавчі органи ведуть облік фізичних осіб, які надають послуги з догляду та мають довідку про проходження навчання та/або складення іспиту, для подальшого залучення їх до надання послуг з догляду.</p> <p>У разі виникнення обставин, за яких фізична особа не може надавати послуги з догляду, така особа протягом двох робочих днів письмово інформує про це виконавчий</p>	<p>Врегулювання питання щодо повідомлення виконавчого органу про можливість / неможливість залучати фізичну особу до надання соціальних послуг з догляду.</p>

	<p>орган.</p> <p>Якщо фізична особа знову може надавати послуги з догляду, така особа протягом двох робочих днів письмово повідомляє про це виконавчий орган.</p> <p>Виконавчий орган, що веде облік фізичних осіб, протягом одного робочого дня після отримання відповідних повідомлень вносить інформацію про зміни, які відбулися у фізичної особи, та про неможливість / можливість подальшого залучення її до надання послуг з догляду.</p>	
--	--	--

Заступник Міністра
соціальної політики

_____ 20__ р.

Борис ЛЕБЕДЦОВ

